

Longsulin eftir heimlandinum verður stórri við árunum

Tekst og myndir:
Dagny Joensen

Einki kann setast í staðin fyri kensluna at búgva í útlegd, tí hóast ein hevur búð í útlandi í mong ár, so er ein framvegis froyingur, sigur Ingebjørg Johannesen, sum býr og virkar í Reykjavík í Íslandi

Vit, sum ganga her dagliga, leggja kanska ikki so væl tilmerkis tær stóru broytingarnar, og hava heldur ikki somu møguleikar at samanlíka við t.d. býarlívið í Havn fyri 30 árum síðan ella so. Ein teirra, sum vitjar í Føroyum í hesum døgum, er Ingebjørg Johannesen, ættað av Skála.

Ingebjørg er dóttur Johan og Ingeborg Johannesen á Skála, har hon gekk í vanligan barnaskúla. Pápin var lærari og vildi fegin, at øll trý systkini fingu útbúgving, tvær dötur og ein sonur.

Eins og allar aðrar ungar gentur tá, so fór Ingebjørg í húspláss, tá skúlatíðin var av. Her var hon í eitt ár, men fór síðan til Havnar at ganga í skúla, í preminer og studentaskúla, har hon fekk prógv í 1950.

Annars stuttleiki var at fara í dans, og hóast lærararnir ikki vóru fegnir um, at vit fóru hagar, so gjørdur vit tað kortini.

Ingebjørg brosar, tá hon hugsar um dansin í Sjótleikarhúsinum, har skrivstovugenturnar vóru smart lættnar, tí tær fingu fasta mánaðarløn, meðan skúlagenturnar mangan kendu seg illa, tí tær høvdu ikki pengar at keypa sær klæði fyri, men noyddust at taka til takkar við tí, sum var.

— Eg haldi ikki, at tað nervaði okkum kortini, tí bert tað at eiga til atgonguseðilin, sum var kr. 1,25,—, var nóg mikið til, at vit stuttleikaðu okkum óført, bert vit sluppu í dans.

Vandrelærari

Eftir lokið studentsprógv í 1950, fór Ingebjørg í vikarstarv við skúlarnar í Tjørnuvík og á Langa-sandi og skúlarnar í Norðadali og Syðradali. Hetta var tað vit kallaðu eitt starv sum vandrelærari, har eg skiftist um at undirvisa í hesum skúlum.

Tá eg hevði verið lærari í tvey ár, var greitt fyri mær, at eg skuldi fáa mær útbúgving sum lærari.

Eg fór til Danmarkar, har eg gekk á Zahles Seminarium í Keypmannahavn. Tvey og eitt hálvt ár seinni fekk eg prógv sum lærari, men tá giftist eg samstundis við einum íslendingi, sum eisini var í lestrararindum í Danmark. Tað var Áasgeir, sum gekk á lærda Háskúlan í Keypmannahavn, har hann gjørdi seg líðan við verkfrøðinga útbúgvingina, sum hann hevði lisið ein part av í Íslandi.

Vit fóru til Íslands beinavegin og vit fingu trý børn rættuliga skjótt, so eg gekk heima í nokkur ár og ansaði børnun og heimi.

Ingebjørg Johannesen: — Tá eg fekk studentsprógv, vóru bert 10 studentar klaktir, so tað var framhjárættindi, at sleppa á henda skúla. Harafturimóti vóru skrivstovugenturnar smartari lættnar, tí fær forvunnu sær pengar, meðan vit studentar noyddust at taka til takkar við tí sum var

Aftur til Danmarkar

Nókur ár seinni, fóru vit aftur til Danmarkar, tí vit høvdu altíð havt í huga, at royna okkurt annað, enn bert at seta okkum fest eitt stað. Vit vildu hava greiði á, hvar vit framfeittir skuldu búgva.

Eg fekk lærarastarv í Tåstrup á Sælandi, har eg var tvey seks árini vit vóru í Danmark.

Tá vóru børnini vorðin so stór, at vit noyddust at gera upp við okkum sjálvi, hvar vit skuldu búgva.

Vit fóru aftur til Íslands. Har var stórt el-verk í gerð úti í oyðimørk-

ini, nær gosfjallinum Heklu og Áasgeir fekk starv har. Av tí at arbeiðsfólkið hevði familjuna við sær, so var brúk fyri, at onkur undirvisti børnunum, tí vit vóru púra avbyrgd frá umheiminum.

Hetta bleiv so mín uppgáva at fáa á fótur, og eg undirvisti umleið 10 børnunum, harav tvey trý børnini hjá okkum.

Hetta var ein spennandi tíð, har fólk úr ymsum londum vóru komin til litlu úterkina, men tað vardi to bert fá ár, so noyddust vit at flyta higan, tí maðurin gjørdist sjúkur og fekk varugt brek, bert 40 ára gamal.

Útbúgving

Eg hevði í mong ár lisið íslendskt og fingið greiðu á rættsskrivingarreglunum, og hetta kom mær eisini til goðar, tá eg gekk á Lærda Háskúlanum og eisini seinni, tá eg við síðuna av mínum núverandi arbeiði á Studentaskúlanum, havi fingið goðkent at virka sum týðari.

Vit hoyra nógv um, at íslendingar arbeiða nógv, men hvussu megnaði tú øll hesi stórvini?

— Tað er rætt, at íslendingar arbeiða nógv, — meira enn froyingar. Liviumstöðurnar eru soleiðis í Íslandi, at tú noyðist at arbeiða nógv

stórri tímatall dagliga, fyri at fáa endarnar at rokka saman. — Fyri so vitt eri eg einki serdømi, men umframt at lesa við Lærda Háskúlan, so havi eg altíð havt try stórv í lestrar-tíðini, og tað hevur eisini gjørt, at eg ikki var liðug við ta útbúgving, sum eg nú havi, fyrr enn eg var 45 ára gomul.

Tað lætti ikki um, at eg sjálf fekk vánaliga heilsu eitt tíðarskeið, og at maður min var brekaur, men kortini høvdu vit goðar umstöður og merktu ikki so nógv til trupulleikarnar, ella kanska góvu okkum ikki far um hetta.

Ingebjørg hevur BA-prógv og undirvisir í dag við Studentaskúla í Reykjavík, umframt at hon undirvisir á Lærda Háskúlanum har. Hon bleiv einkja fyri umleið tveimum árum síðan, og tosið okkara millum fall á møguleikan at koma heim aftur at búgva.

— Eg havi eisini havt tað í huganum at koma aftur til Føroya, men tað er so nógv annað ein skal umhugsast, aðrenn slíkt stíg verður tikið.

Baðar dötturnar búgva í Íslandi, umframt sonurin, sum býr í Føroyum, so um eg skuldi valt, so komi eg altíð at hava eina helvt av mær sjálvari eitt annað stað.

— Hetta er ómetaliga torført, og ein kennir tað sum at vera býttan sundur, og ein verður friðleysur.

— Eitt er tó vist, sigur Ingebjørg at enda, at longsulin eftir heimlandinum verður stórri við árunum, og hóast ein býr í øðrum landi í so mong ár, so kann tað ikki setast istaðin heimlandið.

Tá ein verður tilkomin, so er ein samstundis fegin um at hava heilsuna og eitt gott starv, sum ein skal fara til hvønn dag, og tað hevur hóast alt virði.

At enda sigur Ingebjørg, at møguleikarnir at koma til Føroya nú eru so goðir, at tað ikki er so torført at ferðast henda vegin, og at tað eisini snýr seg um at taka ein dag í senn.